

Skaberlyst

Gratis
E-Guide

Når du tilmelder dig
maillisten.

GUIDE TIL METERVARER

Sådan vælger du det rigtige stof til dit syprojekt

GUIDE TIL METERVARER

SÅDAN VÆLGER DU DET RIGTIGE STOF TIL DIT SYPROJEKT

VÆRD AT VIDE OM STOF

Der er stor forskel på det udtryk, dit tøj får, alt efter hvilket materiale det er syet i. Derfor er det en fordel at vide lidt om de forskellige stof typer, så du kan træffe det rigtige valg af stof til den model, du arbejder med.

STOF KAN DELES IND I 2 HOVEDGRUPPER:

- * Vævede metervarer, der ikke giver sig (fast stof).
- * Strikkede metervarer, der kan strækkes (stræk stof).

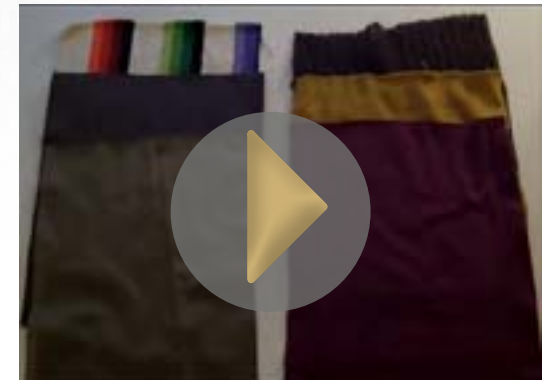
De vævede metervarer kan nogle gange have elastan i sig, som gør, at stoffet kan strækkes en smule. Men det vil aldrig være lige så meget som en strikket metervare. Du kan se forskel ved at trække i stoffet både i længden og bredden - strikkede metervarer vil give sig i begge retninger, mens vævede metervarer (med nogle få undtagelser) kun vil give sig i bredden.

STOL PÅ DIN INTUITION

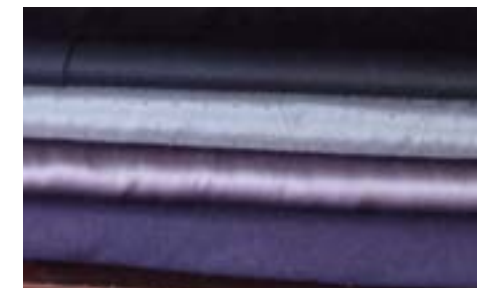
Det vigtigste, når du vælger stof, er, at du vælger noget stof, du kan lide. Både måden det ser ud på, og måden det føles på. Tænk på, at du skal have det helt tæt på kroppen i mange timer, hver gang du har tøjet på, og vælg efter, om du har lyst til det. Tænk også over, hvad du evt. vil sætte tøjet sammen med, og om det passer sammen med den type stof, du overvejer at bruge.

Spørg om hjælp hvis du er i tvivl, men stol mest på din egen intuition. Du ved bedst selv, hvad du kan lide at have på, og hvad du ikke kan holde ud. Jeg har selv haft glæde af at spørge om hjælp til, hvad de enkelte stof typer kan, og hvordan de vil komme til at se ud i en bestemt model – om de fx vil strutte eller falde ind til kroppen. Og så træffe min egen beslutning om, hvad jeg vil have, ud fra det.

VIDEO #1

VIDEO: Forskellen på strikkede og vævede metervarer

Vævede metervarer

Strikkede metervarer

MØNSTER OG STOF SKAL PASSE SAMMEN

På mønsterpakken står der, om det er et mønster til strikkede eller vævede metervarer. Det er vigtigt at følge anvisningerne. Mønstre til strikkede stoffer er mindre, end dem til vævede stoffer, fordi man bruger strækket i stoffet til at give en god pasform.

Hvis du syr en stræk model i vævet stof, bliver den for lille, fordi stoffet ikke giver sig. Omvendt, hvis du syr en vævet model i strikket stof, så ser det slasket ud, fordi fleksibiliteten i stoffet ikke får lov at arbejde.

Et klassisk råd er, at sy efter en mindre størrelse, hvis du gerne vil lave en vævet model i strækstof. Og omvendt, efter en større størrelse, hvis du vil have et strækmønster i vævet stof. Det giver ikke helt den samme gode pasform, som hvis du følger anvisningerne for hvilken type stof, mønstret er lavet til, men det kan godt lade sig gøre at få et rimeligt resultat ud af de fleste modeller.

MATERIALER

De råmaterialer, der bliver brugt til at producere stof til beklædning, deles ind i 3 hovedgrupper: Naturfibre, Regenererede fibre og Syntetiske fibre.

Der er mange undergrupper til de forskellige materialegrupper. Her får du en oversigt over de mest almindelige:

Naturfibre	Regenererede fibre	Syntetiske fibre
* Bomuld	* Viscose	* Polyester
* Hør	* Acetat	* Nylon
* Uld		* Polyamid
* Silke		* Elasthan

Når det kommer til stof, så ser hænderne bedre end øjnene. Mærk altid på stoffet, inden du beslutter dig.

Træk let i det, for at mærke hvor holdbart og slidstærkt det virker, og om der er stræk eller ej.

Krøl det sammen i hånden, for at mærke, hvor "sprødt" det er og se om det krøller. Hvis varmen fra din hånd kan krølle stoffet, så kan du regne med, det også vil krølle i brug.

Mærk på stoffet, for at finde ud af, om du kan lide at have det mod huden.

MILJØMÆRKER

Miljøbelastningen fra tøjindustrien er stor. Især bomuld er en miljø-tung metervare, fordi den kræver store mængder vand i produktionen. Og der bruges desværre helt enorme mængder sprøjtegifte på især bomuldsmarkerne. En løsning kan være at sy i miljømærkede eller økologiske tekstiler. Der bliver heldigvis flere af dem, især på nettet. Hvis man vil sy udelukkende i miljøvenlige tekstiler, kræver det lidt mere bevidsthed, når man køber stof. Og at man kan vælge flotte og lækre metervarer fra, hvis de ikke lever op til kravene.

Min opfordring til dig er, at mærke efter og være kritisk over for stoffets handfeel, som er den måde, stoffet føles på. Hvis du kan lide det, så kan du bruge det. Brug din egen dømmekraft og mærk dig frem. Med tiden vil du få en god fornemmelse for, hvordan stofferne føles, og hvordan de så vil være at arbejde med og, ikke mindst, have på kroppen. Og så er det måske nemmere at træffe de mere miljøvenlige valg.

HVAD ER BEDST - NATUR ELLER SYNTETISK?

Der er tradition for at mene, at naturmaterialer er bedre end kunststoffer. Men det er ikke nødvendigvis sandt.

Valget mellem naturlige og kunstige materialer er en balancegang – der er godt og dårligt ved begge dele. Og der er god og dårlig kvalitet inden for alle materialegrupper. Som regel får du, hvad du betaler for. Forstået på den måde, at gode materialer for det meste koster mere end dårlige.

De forskellige materialer kan forskellige ting - uld er fx. god til at isolere, mens polyester ikke krøller så nemt. Ofte blander man naturfibre og kunstige fibre, som fx. uld og polyester, for at få gavn af fordelene fra begge.

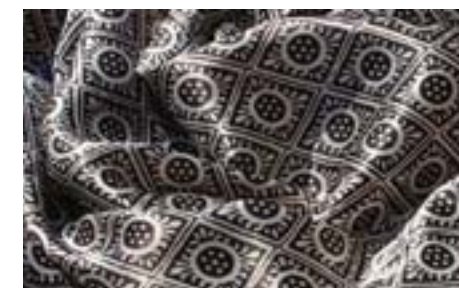
Jeg vil ikke give dig en lang afhandling af de forskellige materials egenskaber. I stedet vil jeg give dig en guide, til at vælge det stof, der giver dit tøj det udtryk, du er på jagt efter. Det synes jeg nemlig er langt mere værdifuldt, for det er jo trods alt hovedsageligt udseendet, der får os til at ønske at kunne sy selv. Materialerne kan du dykke ned i senere, hvis du synes det er spændende.

Læs mere om miljø og stof på forbrugerkemi's hjemmeside:
<http://www.forbrugerkemi.dk/test-og-rad/toj/toj-og-andre-tekstiler>.

Bomuld dyrkes både konventionelt og økologisk

Man kan lave mange ting af polyester - blandt andet plastik flasker, film til foto og stof til tøj

METERVAREN BESTEMMER UDTRYKKET

Udtryks mæssigt kan metervarerne deles op i 2 grupper:

- * Stive/faste metervarer, der giver struktur (se billede 1).
- * Bløde/lette metervarer, der draperer (se billede 2).

Billederne af nederdelene viser forskellen i udtrykket, alt efter om en model er syet i en stiv metervare eller i en blød metervare. På de næste sider kan du læse mere om de 2 grupper, og se hvilket stof, der hører til hvilken gruppe.

Bemærk at satin både kan være stiv og blød. Det skyldes, at satin ikke er et materiale, men en vævning. Stoffet bliver mere eller mindre stift, alt efter hvilket materiale, det er vævet i, og hvilke efterbehandlinger, det har fået.

Billedet 1 - Nederdel syet i stift satin.

Billedet 2 - Samme nederdel syet i blødt satin.

DE STIVE METERVARER

Når du vil skabe et fast strukturelt udtryk i tøjet, har du brug for en stiv metervare. De stive metervarer kan holde sig selv og falder ikke sammen når man slipper dem. De giver et mere skulpturelt udseende til dit design.

I tætsiddende modeller er der brug for velovervejede indsnit og placering af sømme for at få stoffet til at sidde ind til kroppen.

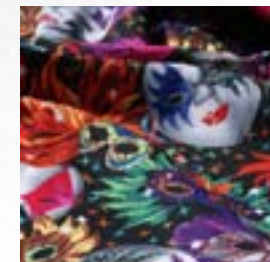
Stive metervarer er som regel vævede, og de kan indeholde elasthan. Hvis de gør det, er der mere bevægelighed i dem, og det giver lidt mere frit spil med sømme og indsnit.

De stive metervarer er gode til:

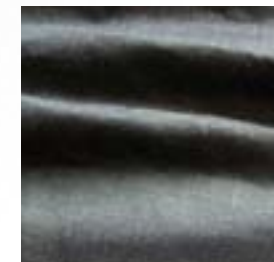
- * Modeller med sømdetaljer, fx mange overskæringer og synlige stikninger, som er en del af designet.
- * Modeller, der skal virke stive eller strutte.
- * Pasformer, der ikke er alt for tætte, men hvor stoffet holdes mere væk fra kroppen i et stift eller skulpturelt design.

STIVE METERVARER ER FX.

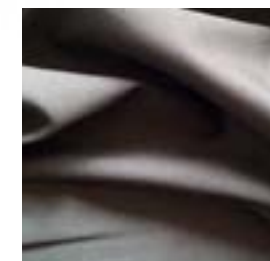
- * Batist - typisk bomuld.
- * Denim - altid bomuld.
- * Hør - kan være blandet med bomuld el. viscose.
- * Poplin - typisk bomuld/polyester blanding.
- * Gabardine - ofte uld/polyester eller bomuld/polyester.
- * Twill - findes i mange forskellige variationer.
- * Taft - typisk nylon eller polyester.
- * Satin - typisk silke, polyester eller bomuld.

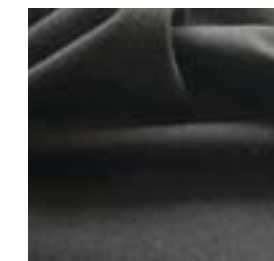
Batist

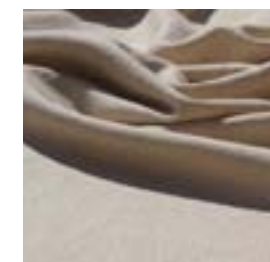
Denim

Gabardine

Twill

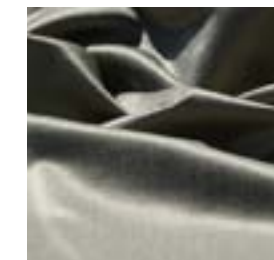
Hør

Poplin

Taft

Satin

DE BLØDE METERVARER

Bløde metervarer kaldes draperende, fordi de falder flot, og kan arrangeres på mange forskellige måder. De er specielle i den meget levende måde, de bevæger sig på. Det ser godt ud, når man har tøjet på, men kan være svært at styre, når man klipper og syr. Derfor er de ikke helt så velegnede til begyndere, som de mere stive metervarer.

De meget levende stoffer kan ikke støtte sig selv, men falder enten ind imod kroppen eller flagrer væk fra den, alt efter hvor tunge de er. De reagerer på kroppens bevægelser og har deres helt egen bløde og levende personlighed.

Hvis man klipper stoffet efter den skrå tråddretning, bliver det endnu blødere og mere draperende, og smyger sig endnu mere ind til kroppen. Men det bliver også sværere at styre, mens man syr.

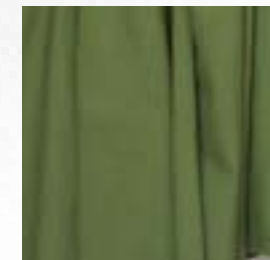
Draperende stoffer kan være både vævede og strikkede.

Metervarer, der draperer, er gode til:

- * Lette flagrende kjoler, bluser, tunikaer og nederdele
- * Draperinger, rynk og kunstneriske udtryk
- * Modeller, der skal følge kroppen og smyge sig ind til den (tunge draperende metervarer)
- * Modeller der skal være helt lette og flagre rundt om kroppen (lette draperende metervarer)

DRAPERENDE METERVARER ER FX:

- * Jersey - typisk bomuld eller viscose. Ofte med elastan.
- * Strik - findes i næsten alle materialer.
- * Chiffon - typisk polyester eller silke.
- * Satin - typisk polyester, silke eller bomuld.
- * For - typisk acetat eller polyester.

Jersey

Strik

Chiffon

Satin

For

4 TIPS TIL AT VÆLGE DET RIGTIGE STOF

TIP #1 - MÆRK EFTER OM DET ER NOGET, DU KAN LIDE AT HAVE MOD HUDEN

Det absolut vigtigste, når du vælger stof, er at det er noget, du kan lide at have mod huden. Kroppen er i kontakt med tekstiler døgnet rundt, så det er værd at bruge lidt krudt på at finde nogle dejlige tekstiler, både til dit tøj og til din bolig.

Mærk på stoffet, krøl det sammen i hånden, træk i det og hold det op til ansigtet, for at tjekke om farven duer til dig.

Kan du finde økologiske eller miljømærkede stoffer, er det et stort plus, fordi du så undgår en masse kemi. Huden optager kemiske stoffer fra vores tøj, og det er ikke alt, der er lige festligt at få indenbords i kroppen.

TIP #2 - STOFFET SKAL MATCHE MØNSTRET

Tjek at stof og mønster passer sammen. Strik og strækstoffer skal klippes efter et mønster, der er beregnet til strækstof. Og vævede metervarer skal klippes efter et mønster, der er beregnet til fast stof.

Husk, når du kontrolmåler mønsteret, at tage højde for, om det er til strikket stof eller ej. Mønstre til strikket stof vil være 10-20% mindre end kroppen, og det skal de være, for at få den bedst mulige pasform.

TIP #3 - HVAD SKAL STOFFET BRUGES TIL & HVOR HOLDBART SKAL DET VÆRE?

Tænk over, hvad formålet med tøjet er - hvad skal det bruges til? Det formål, skal du købe stof efter. Træk lidt i stoffet, når du står i butikken, og krøl det sammen i hånden, for at se og mærke, hvordan det reagerer. Hvis det krøller meget, bare ved at du står med det i hånden i kort tid, så er det måske ikke så velegnet til den kjole, der skal holde sig fin på en 14 dage forretningsrejse.

TIP #4 - START MED NOGET, DER IKKE ER FOR LEVENDE – FÅ NOGLE SUCCESOPLEVELSER MED SYNINGEN / TEKNIKKERNE

Vælg nogle solide mellemvægt stoffer til at starte med. Hvis stoffet bliver for let og flagrende eller for tungt og tykt kan det være svært at styre i maskinen. Gem de mere specielle metervarer, til du har fået lidt rutine. Så er der større sandsynlighed for at det bliver en succes, og du ikke får bildt dig selv ind at "jeg kan ikke sy i silke", eller noget andet sludder i den dur.

Silkesatin er smukt, men kan være svært at sy i. Vælg stof, der kan hjælpe dig med at få et godt resultat, indtil du har fået mere rutine.

VIL DU LÆRE MERE?

Den guide, du lige har læst (eller skimmet) igennem, kommer fra online sykurset Kom Godt I Gang Med At Sy. Det er et sykursus, der guider dig igennem syteknikker og baggrundsviden, som svarer til de første mange sæsoners almindelige sykurser.

Hvis du er helt ny indenfor syning, eller har syet et par år, er der rigtig mange genveje at hente. Ikke mindst fordi alle teknikkerne bliver gennemgået på video, så du nemt kan se, hvordan du skal vende hænderne, når det driller. Der er en enkelt video i denne guide - i online kurset er der 103.

DET KAN DU BLANDT ANDET LÆRE I ONLINE SYKURSET:

- * Hvad du skal gøre, hvis maskinen syr grimt.
- * Hvordan du syr en usynlig lynlås i, laver en pæn oplægning og mere end 30 andre sy teknikker.
- * Finesser som knaphulssting og kantning med skråbånd, der får tøjet til at se pænt ud på indersiden.
- * Hvordan du får finish indarbejdet som en naturlig del af din syproces, så dit tøj kommer til at se endnu mere professionelt og "færdigt" ud.
- * Hvad det betyder for dit tøj, at du har styr på trådretninger og får foldet stoffet rigtigt.
- * Hvordan du tilretter både i snitmønstret og i den syede model, så tøjet kommer til at sidde bedre.
- * og en masse nyttige tips og tricks, der gør syningen lettere.

Lær mere allerede i dag!

Klik her og læs mere om onlinekurset

Kom Godt I Gang Med At Sy <<

Et par billeder fra online kurset. Du lærer bl.a. tricks til at sy læg, kante med skråbånd, sy en usynlig lynlås i, sy lommer, håndsy hæfter i og klippe stoffet rigtigt

DET SIGER ANDRE OM ONLINE SYKURSET "KOM GODT I GANG MED AT SY"

"Dine videoklip der viser de svære ting gør det 100 gange lettere for mig at gøre teknikken efter, end at prøve at forstå den trykte syvejledning i mønsteret." - Morten

"Fantastisk!!!! Det er helt vild, så meget man får ud af dine videoer. Nu har jeg syet i ca. 1½ år og ikke nok med at jeg lærer mange detaljer, men derudover lærer jeg også min symaskine at kende :0)" - Nina

"Så er jeg lige blevet færdig med min nye kjole, og den var aldrig blevet så flot, hvis ikke jeg havde lært alle de små hemmelige tricks fra sykursus online...super stykke arbejde du har gjort i dit online kursus, fik rigtig meget ud af det..... Det vil jeg varmt anbefale til andre." -Anja

"Alle bør investere i det kursus! Jeg har ellers syet i mange år og anså mig selv for at være ganske ferm til det, men sykurset har løftet mig til et højere niveau." - Anne

Et par eksempler på hvad tidligere kursister har syet efter kurset

Klik her

for at få adgang til hele kurset med det samme.

Stil spørgsmål til kursets indhold, uanset hvornår du har købt det.

Download kurset til din computer eller ipad/tablet, og tag det, når du vil.

Spørgsmål?

Skriv en mail til signe@skaberlyst.dk